

Podjetja in delavske unije molzejo zvezno blagajno kot za slavo

Podjetja zaračunavajo prekomerne stroške in dobičke, unije izsiljujejo prekomerne zasluzke s štrajki.

WASHINGTON, D.C. — Če je kaj treba obsojati v uporabi našega federalnega proračuna, je način, kako se federacija da izrabljati in zlorabljati od podjetij in delavcev pri oddaji del za narodno obrambo. Zadnje dni je prišlo na dan zopet par škandalov.

Senat ima posebno podkomisijo, ki preiskuje, kako je narodna obramba oddajala naročila za rakete. Podkomisija je dala preiskati tudi zasluzke Douglas Aircraft Co., ki jih je imela s federalnimi naročili za raketo Nike-Zeus tekmo zadnjih 17 let. Podkomisija je dala, da je kompanija zaslužila pri naročilih v skupnem znesku 103 milijone nekaj nad 44%. Kompanija seveda pobija obtožbo in trdi, da je bila režiža večja od kalkulirane in da je treba honorirati tudi znanstveno delo, ki je bilo zvezano s projektom Nike-Zeus. Vse leto, toda zaslužek 44% je vendarle hudo pretiran.

Komisija preizkuje še celo vrsto podobnih slučajev.

Divji štrajki ovirajo delo

Delavske unije niso v tem pogledu nič boljše od tovarn. To potrjuje izjava Thurmana pred prizadeto komisijo predstavniškega doma. Thurman trdi, da se mora vojaška uprava neprenehoma boriti proti divjim štrajkom, ki jih povzročajo posamezne unije na prav pustolovski način. Letos je bilo takih divjih štrajkov štirinajst več kot lani. Poročilo federalnega tajnika za delo Goldberga ni zadnjič dalo prave slike o hudih posledicah na tistih raketnih oporiščih, kjer dela niso končana.

Največji pustolovci so stavbinski delavci, ki štrajkajo za prazen nič in pri tem izsiljujejo privilegije. Le tako se more dogoditi, da navadni delavci, ki kopljejo jarke, zaslužijo po \$300 in še več na teden. Vključitvskim dohodkom nočejo nepretrgano delati, kar ima za posledico, da nobeno oporišče ni dovršeno v pogodjenem roku.

Res je, da je sedaj federalni tajnik za narodno obrambo naročil vojaškim upravam, naj delavcem, ki vztrajajo na divjih štrajkih, ne popuščajo, toda to je samo sprožilo nov val takih štrajkov. Štaj delavci zaslužijo toliko, da si lahko kar tedensko privoščijo par dni štrajkanja, ako ne gre drugače.

Tajnik Goldberga še ni odgovoril na Thurmanove obtožbe.

UMETNA VLAKNA VEDNO POMEMBNEJŠA

V naši deželi so umetna vlakna dosegla že eno petino vseh v industriji uporabljenih vlaken.

SHOWERS
Vremenski prerok pravi:

Oblačno in hladno, dež. Najvišja temperatura 50.

Novi grobovi

Mary Sajovic

V bolnišnici sv. Družine je umrla v petek 82 let stara Mary Sajovic s 6704 Schaefer Ave., doma v Sp. Logatu na Notranjskem, od koder je prišla v Ameriko leta 1907. Pokojna se ni nikdar poročila. Bila je sestra pok. Josephine Hrovat in pok. Franka Sajovic, teta Franka in Josepha Hrovat in Josepha Hlabše. Bila je članica Oltarnega društva pri Sv. Vidu. Pogreb bo jutri ob osmih iz Grdinovega pogrebn. zavoda na E. 62 St. v cerkev sv. Vida ob devetih, nato na Kalvarijo.

John Bozich

Umrli je 71 let stari John Bozich z 1255 E. 169 St., mož Rose, roj. Katelic, por. Spang, oče Johna, Rose Ludwig, Eleanor Marx, Helen Coughenour in Alvine Moore, stari oče, brat Andrewa Bozich, doma v Bukovju v Italiji. Do upokojitve je bil zaposlen kot kovač pri NYC železnici. Pogreb je danes pod vodstvom Mary A. Svetek na Franklin Square pokopališče v Salem, Ohio. Pokojnik je bil član SN-PJ št. 53.

Kennedy bi rad uredil prometno zakonodajo

WASHINGTON, D.C. — Če je kaj zamotano v Ameriki, je gotovo federalna zakonodaja, ki ureja promet po suhem, po vodi in v zraku. Zakonodajo so začeli taktirati, ko smo dobili prve železnice. Imela je namen urediti tekmovalnost med železniškimi progami. Takrat so namreč hoteli velike železniške družbe ubiti male s svojo tarifno politiko.

Ko smo dobili avtomobilski promet, je federacija dajala predpise brez ozira, kaj pravijo zakoni o železniškem prometu. Nazadnje smo dobili še letalski promet, ki ga je oblast zopet urejala brez ozira na železnice in avtomobilske ceste. O vodnem prometu je bilo najmanj zakonov in je radi tega najbolj svoboden, dočim so vsi ostali obremenjeni z zakonskimi ovirami, ki ne spadajo v današnji čas.

Kennedyeva administracija je sedaj napravila načrt, kako je treba poenostaviti predpise za vse vrste prometa na suhem,

Djilas zopet v ječi

Nekdanji Titov ožji sodelavec, ki je bil komaj lani pogojno izpuščen iz zapora, je zaradi svojega pisanja zopet v ječi.

BEOGRAD, FLRJ. — Milovan Djilas, eden nekdanjih najožjih sodelavcev Josipa Broza-Tita, je bil v soboto prijet in zaprt, ker je zopet napisal nekaj, kar rdečim jugoslovanskim oblastnikom ni po volji. Djilas se jim je prvič zameril leta 1953, ko je v ostrih besedah obsodil početje rdečega vladajočega razreda. Tedaj so ga odstavili kot predsednika zvezne narodne skupščine in mu vzeli vsa druga mesta v javni upravi in v Komunistični partiji.

Djilas vse to ni oplašilo, šel je svojo pot in položaj v jugoslovanski komunistični partiji podrobno obdelal v knjigi "Novi razred," ki je prevedena v večino svetovnih jezikov in velja za eno najtežjih obsod komunističnega, posebno titovskega. Zaradi te knjige in nekaterih tistovcem neljubih izjav tujim tiskarjem je bil Djilas obsojen na daljšo ječo. Lani so ga na posredovanje angleške delavske stranke izpustili pogojno na svobodo. Djilas ni molčal, kot so titovski oblastniki upali, ampak je v italijanskem mesečniku Tempo presenté opisal Titove partizane v taki luči, da so titovski oblasti v Jugoslaviji smatrali za potrebno prepovedati prodajo tega časopisa v Jugoslaviji.

Za prihodnji mesec je bila napovedana izdaja nove Djilasove knjige v Združenih državah. Ta je v njej opisal svoje "Razgovore s Stalinom." V njej naj bi bilo objavljenega več takega, kar Titu in tovarišem ne gre v račun in Djilas je moral za kazen zopet v mrežo.

Da si jugoslovanska rdeča diktatura s tem korakom ne bo pridobila nove naklonjenosti v svobodnem svetu, je razumljivo. Zaprti Djilas je očiten dokaz, da v Jugoslaviji ni politične svobode, ne svobode govora in izražanja sploh.

po vodi in v zraku. To delo je zelo komplicirano in bo trajalo dolga leta. Glavno je, da se bo enkrat začelo. Posledice nove zakonodaje bomo seveda čutili vsi v novih tarifah za osebni promet, seveda ne že jutri.

Iz slov. nasebin

RALEIGH, N.C. — Preteklo sredo je tu umrla Mary Pucher, roj. Krzmann, ki je preje živela v Clevelandu. Pokojna je bila stara 48 let in je bila žena Leona E., mati Lee, Johnna, Jimmya in Patsy, hčerka Mary Krzmann, sestra Roberta Krzmann (oba v Clevelandu) in Christine Krzmann (New York). Pogreb je bil iz cerkve Presvetega srca Jezusovega na pokopališče v Montlawn Memorial Park.

NORTH CHICAGO, Ill. — Preteklo sredo je umrl tu 66 let stari Louis Župc, doma v Studencu pri Igu, od koder je prišel v Ameriko leta 1914. Zapustil je ženo Mary, ro. Čot, z Vrhnik, sina Janeza, hčer Mary Watson, brata Martina, sestre Ančko Korenčan, Mary Keržič (obe tukaj) in Johano Cebular (v Sloveniji).

FT. MYERS, Fla. — Mr. in Mrs. Richard Znidarsic se je rodil 22. marca četrty otrok, ljubka deklica. S tem sta postala znana rojaka Mr. in Mrs. Frank Znidarsic dvajsetletni stari oče in stara mati, Mr. in Mrs. Robert Dewey iz Thompson v Ohio pa četrtič.

Angolski uporniki ustanovili svojo vlado

LEOPOLDVILLE, Kongo. — Uporniki v portugalski koloniji Angola vodita dve skupini, ki se pa sprijemata tudi med seboj. Ena je desničarska, druga levičarska. Desničarska je sedaj ustanovila svojo vlado v begunstvu in ji izbrala za začasn sedež kongoško prestolico Leopoldville. Čeprav nova uponiška vlada ni sestavljena niti na papirju, jo je že začela divje napadati levičarska skupina, ki stoji očito pod vplivom komunistov.

Obe skupini imata seveda vsaka svoje zagovornike med vladami novih afriških republik. Desničarske republike podpirajo novo vlado, levičarske pa zaenkrat še molčijo. Opazovalci imajo vtis, da so novo desničarsko uponiško vlado sestavili vsaj na papirju samo zato, da prehitijo levičarske konkuren-te. Odtod tudi jeza levičarjev na novo angolsko uponiško vlado.

Dopisujte! Sporočajte novice iz svojega kraja!

KUBA ZAHTEVA 62,000,000 ZA LANI UJETE VPADNIKE!

Kubansko vojaško sodišče je obsodilo 1,179 Kubečev, zajetih pri lanskem izkrcanju na Kubi, ki naj bi dvignilo splošni upor proti Castrovi vladi, na 30 let ječe in težkega prisilnega dela, v kolikor ne bodo odkupljeni. Cene za posamezne jetnike so različne, od \$25,000 za navadnega borca do po \$500,000 za tri vodnike.

MIAMI, Fla. — Odbor kubanskih družin je sklenil poslati danes na Kubo štiri svoje zastopnike, da se začno pogajati s kubansko vlado o odkupu 1,179 ujetnikov, ki jih je posebno vojaško sodišče koncem tedna obsodilo na po 30 let zapora in prisilnega dela, pa pristalo na njihovo izpustitev, če bo plačana za vsakega posebej določena odkupnina. Vodniki kubanskih beguncev upajo, da jim bo uspelo zbrati za odkup potrebno vsoto — \$62,000,000. Uradni krogi v Washingtonu k obsodbi in zahtevi odkupnine molčijo. Zastopnik ameriškega odbora za odkup jetnikov v New Yorku je primerjal Castrovo zahtevo z zahtevo nacistične Nemčije tekom druge svetovne vojne za odkup madžarskih judov za 10,000 tovornih avtomobilov.

Castro je hotel ujetnike ponesredne invazije zamenjati lani za budlozarje, ki naj bi stali okoli 17 do 20 milijonov dolarjev. Razgovori so se zataknili in propadli, ker je hotel imeti Castro posebne vrste budlozarje, odbor za odkup jetnikov pa mu je bil voljan poslati le 500 običajnih traktorjev, primernih za delo na polju.

Na čelu odbora za odkup jetnikov so bili kot častni vodniki Mrs. E. Roosevelt, W. Reuther in dr. Milton Eisenhower. Nobeden od trojice ni dal k sedanj zahtevi Castra nobene izjave. Načelnik Mednarodnega odbora za rešitev ujetnikov Leo Cherne v New Yorku je Castrovo ponudbo označil za enako ponudbi nacistične Nemčije med drugo svetovno vojno za odkup 100,000 madžarskih judov za 10,000 tovornih avtomobilov za Hitlerjevo armado.

V vladnih krogih sdišajo, da bi rad Castro z odkupnino rešil iz stiske zavezno kubansko gospodarstvo, zato ne kažejo posebne volje za sprejem njegove ponudbe.

Dobili bomo tudi nove satelitne radarske postaje

WASHINGTON, D.C. — Do sedaj imamo samo take radarske postaje, ki "lovijo" lovce, bombnike, transportna in podobna letala, za "lov" na satelite, ki krožijo okoli zemlje, pa niso dobre. Odkrile so na primer zad-

nji ruski satelit šele pri njegovem tretjem poletu okoli zemlje.

Naše vojno letalstvo je zato dalo nalog strokovnjakom, naj čim prej sestavijo tako radarsko postajo, ki bo lahko lovila tudi satelite, ki letajo okoli zemlje. Naročilo ne bo moglo biti hitro izvršeno. Računajo da bo treba čakati na prvo satelitsko radarsko postajo okoli štiri leta. Stroške zanjo pa cenijo na 30 milijonov dolarjev.

Amerika in Anglija za obsodbo Izraela v ZN

V Varnostnem svetu sta predložili, naj bo Izrael proglasen krivega napada na Sirijo.

ZDRUŽENI NARODI, N.Y. — Amerika in Anglija sta botrovali ustanovitvi Izraela, sta dejansko omogočili njegov nastanek in ga tudi ves čas podpirata. Zato je njun predlog, naj bo Izrael proglasen za krivca v Varnostnem svetu, vzbudil kar precej pozornosti in našel v arabskem svetu ugoden odmev. Sirija, ki je hotela predložiti lastno ostro resolucijo, se je zadovoljila z ameriško-angleškim predlogom.

Izrael je 8. marca izvedel napad na utrjeno sirsko postojanko na obali Galilejskega jezera v takozvanem demilitariziranem pasu, iz katere so Sirijci v zadnjih mesecih redno streljali na izraelske ribiške čolne. Komisija Združenih narodov, ki nadzira premirje na mejah Izraela, je posredovala za ustavev sovravnosti. V bodoče bo področje ob Galilejskem jezeru nadzirala pazljivejša. V ta namen bo dobila posebni patrolni čoln.

Še vedno 5.5 odstotka delavcev brez posla!

WASHINGTON, D.C. — Delavsko tajništvo je objavilo, da je bilo pretekli mesec brezposelnih 5.5 odstotka vseh za delo sposobnih in dela voljnih ljudi v deželi, skupno 4,382,000, kar je 1,100,000 manj kot pred enim letom.

Delavski tajnik Goldberg je dejal, da je število brezposelnih še vedno previsoko, da bi ga mogli smatrati za "normalno".

Skupno je bilo zaposlenih v marcu 66,316,000 ljudi, dobrega pol milijona več kot v februarju in 800,000 več kot v marcu lani.

Iz Clevelanda in okolice

Krasen uspeh Slov. odra—

Slovenski oder je včeraj popoldne podal pred lepo zasedeno dvorano Sv. Vida težko dramo "Prva legija" doživeto v taki meri, da je občinstvo napeto sledilo dogajanju na odru. K lepemu uspehu iskrene čestitke. Podrobnejše poročilo bo objavljeno v četrtek v Kulturnem obzorniku.

Seja—

Jutri, v torek, ob 7.30 zvečer ima Društvo Danica št. 11 SDZ redno sejo.

Podružnica št. 25 SZZ ima nocoj ob sedmih redno sejo v soli sv. Vida.

K molitvi—

Članice Oltarnega društva fare sv. Vida so vabljene nocoj ob osmih v Grdinov pogreb. zavod k molitvi za pok. Mary Sajovic.

Dopolnilo—

Pok. Savina Verhotz je bila rojena v Vasi Osek pri Šempasu pri Gorici na Primorskem (Slovenija) in ne v Osjeku na Hrvaškem.

Kdo je našel—

Kdor bi bil v nedeljo, 1. aprila, ali naslednji dan našel med Hecker Ave., Addison Rd. in E. 71 St. žensko torbico z molitvenikom, očali, rožnim vencem in škapulirji, naj kliče HE 1-6437.

Kennedyeva administracija nastavila nad 74,000 novih uradnikov

WASHINGTON, D.C. — V Senatu so ugotovili, da je sedaj v federalni upravi zaposlenih okoli 2.4 milijona uradnikov in delavcev, med njimi je 74,000 takih, ki jih je nastavila J. Kennedyeva administracija. Spravljeni so pod streho v 13 federalnih tajništvih in 51 neodvisnih federalnih agencijah.

Vključeni v gornje število niso uradniki tajnih služb, kot na primer CIA. Zadnjih 12 let je število uradništva naraslo za okroglo 457,000. V gornje število so vključeni tudi federalni uradniki, ki so raztreseni zunaj meja naše dežele. Okoli 110,000 jih je državljanov tujih držav.

Zadnje vesti

WASHINGTON, D.C. — Vse kaže, da bo stavka mornarjev in delavstva na Pacifiku prekinjena za 80 dni na temelju Taft-Hartleyevega zakona. Predsednik Kennedy je imenoval odbor, ki naj preišče in stavi zadevni predlog, ko posredovanje organov zvezne vlade ni uspelo. Štrajk je spravljen v očitno nevarnost redno oskrbo Havajev.

PARIZ, Fr. — Francoski volivci so odobrili DeGaullov načrt za končanje vojne v Alžiriji z nad 90 odstotki.

SAIGON, J. Viet. — Včeraj so komunistični gverilci v Južnem Vietnamu tekom nenadnega napada na vladno postojanko ubili dva ameriška vojak, dva pa zajeli. Vsi so bili z domačim oddelkom kot njegovi vojaški instruktorji. Od lanskega decembra pa doslej je bilo v Južnem Vietnamu mrtvih 18 ameriških vojakov, dva ranjena, trije pa pogrešani.

Argentina ob robu nove politične krize

CLEVELAND, O. — Pravzaprav ne bi mogli reči "nove", kar niti ne vemo, ali je sedanja res že končana. Novi predsednik dr. J. Guido ni namreč našel ministrov za vsa ministrstva. Pri izbiri mu dela težavajo vojaštvo, ki vtika svoj nos ne samo v imenovanje vsakega novega ministra, ampak tudi v nastavljanje vodilnih uradnikov v državni upravi. Nevarnost nove krize ne tiči v te vrste težav, tiči drugje.

1. maj je zadnji dan za izvedbo rezultatov zadnjih parlamentarnih volitev. Do takrat morajo biti zapriseženi ne samo novoizvoljeni poslanci centralnega parlamenta, ampak tudi guvernerji v 17 provincah. Rezultati zadnjih volitev so dali peronistom 45 poslancev v parlamentu in 10 od 17 guvernerjev. Bivši predsednik Frondizi je že razveljavil na pritisk vojaštva izvolitev pet peronističnih guvernerjev.

Ali naj peronistični poslanci in guvernerji zasedejo do 1. maja svoja mesta? Vojaštvo trdi, da ne, večina parlamenta pa trdi da.

Večina političnih strank se je odločila, da zagovarja stališče, da je treba peronistom dati pravico, da zasedejo svoja mesta, posebno v parlamentu. Opira svoje mnenje na dejstvo, da je vseh poslancev v parlamentu 192, dočim bi bilo v njem samo 45 peronistov; peronisti ne bi torej mogli imeti kaj več vpliva. Zanimivo je v tem pogledu stališče obeh največjih strank: nepopustljivih radikalov in ljudskih radikalov, ki so nekdanji tvorili skupno stranko, potem se pa razcepili. Ljudski radikali, ki so najmočnejša stranka v parlamentu, so vsi za to, da naj pridejo peronisti na svoja mesta v parlamentu, nepopustljivi radikali, to je Frondizijeva vladna stranka nekaj omahuje, vendar se tudi v njej večina

načiba k misli, da je treba spoštovati rezultate ljudske volje, izražene v volitvah.

Vojaški krogi so ravno nasprotnega mnenja, nočejo ničesar slišati o tem, da bi peronisti zopet šarili v javni upravi, tako v centralni vladi kot v provincah, ker bi postali še bolj nevarni. Peronistični guvernerji bi namreč lahko nasuli v provincialne uprave celo kopo bivših peronističnih uradnikov in politikov.

Sedanja vlada dr. J. Guida je v precepu. Ako da prav vojaškim krogom, mora razveljaviti mandate vseh peronističnih poslancev in guvernerjev, za kar ne bo dobila pristanka parlamenta. Ako bi hotela privoliti, da peronistični poslanci in guvernerji zasedejo svoja mesta, bi jo generali odstavili in sami prevzeli vlado. Tako so namreč že zažugali dr. Guidu. V tem slučaju bi verjetno prišlo do demonstracij, izgrezov, nemirov.

štrajkov, sabotaže. Na to pa ravno čakajo levičarji, ki so pod vodstvom komunistov; radi bi takrat zaneli državljansko vojno.

Kako nevarne vtegne postati političen položaj v Argentini, se vidi po taktiki konfiriranega bivšega predsednika Frondizija. Svetuje svoji stranki in svojim pristajšem, naj bodo zmerni v svojih zahtevah in nastopih in naj ne zaostrujejo že itak prenapetega položaja.

Da pri takem položaju v Argentini ne želi nobena država hitro priznati novo vlado dr. J. Guida, je razumljivo. Obotavljajo se tudi naše državno tajništvo, akoravno argentinsko poslanstvo pritiska na tajnika Ruska. Pritisk ima zelo realno ozadje: radi nejasnega političnega položaja v Argentini počiva namreč naša akcija "Zveze za napredek" in z njo vred tudi dotok naših podpor v Argentino.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:

Za Zedinjene države:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$16.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$4.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$4.50 for 3 months.

Canada and Foreign Countries:

\$16.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months.

Friday edition \$4.00 for one year.

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

83

No. 70 Mon., April 9, 1962

Timeo Danaios et dona ferentes...

(Bojim se Danajcev tudi, če prinašajo darove)

To staro reklo mi je prišlo na misel, ko sem dobil od doma pismo resnega prijatelja, ki mi je namigaval, da bi se morda vrnil domov. Pismo so bile priložene besede iz govora jugoslovanskega policijskega ministra Aleksandra Rankoviča, ko je oznanil amnestijo.

"Amnestije bodo deležni storilci nekaterih kaznivih dejanj, storjenih med drugo svetovno vojno in okupaciji. Amnestija bo zajela ljudi, ki so se pregrešili zoper našo deželo, naše ljudstvo in njegov boj za svobodo in neodvisnost dežele, ki pa niso bili neposredni izvrševalci in organizatorji hudih vojnih zločinov, niti organizatorji in pobudniki dejavnosti proti današnji FLRJ in njeni ustavni socialistični družbeni in državni ureditvi. Amnestije bodo deležni tudi storilci nekaterih dejanj proti javnemu redu in nedovoljnimu prehodu čez državno mejo, ljudje, ki se niso odzvali pozivu na vojaško službo, ki so pobegnili iz vojske ali so izpodbijali ugled države."

Po sedemnajstih letih prostaške gonje, ki jo je vodil jugoslovanski režim posebno proti politični emigraciji, se je verjetno oblastnikom doma zadelo, da so raztreseni emigranti pozabili na čas in na žrtve, da je prišla doba, ko morajo računati, da je moralna sila teh ljudi že omajana in da jih bo med 150.000, ki jim je amnestija ponudena, mnogo, ki bodo vrgli še zadnje lopate prsti na preteklost in postali del gospodarske emigracije. Predstavniki jugoslovanske oblasti v svetu so podvojili svoje napore in znova vrgli svoje mreže.

Kakor hitro je besedilo amnestije izšlo, so nastavili svoje rogove vsi važni predstavniki vladnih organizacij, med njimi tudi Sloovenska Izseljeniška Matica. Ob poplavi glasov vseh teh rogov, je nujno potrebno, da kot kulturni ljudje brez zaničevanja in brez sovraštva, toda trdno in odločno povemo svoje mnenje.

Prvič: Ljudje, ki nam danes ponujajo amnestijo, so jo v prvi vrsti potrebni sami. To so namreč ljudje, ki do danes s svojih rok še niso opravi krvi, ki so jo prelili še v maju in juniju leta 1945, ko je po vsem svetu morija že nehala. Vedeli so namreč, da se more "socialistična družbena in državna ureditev" začeti šele tedaj, ko deset tisoč mladih ljudi z idealističnim svetovnim nazorom za vselej zgine pod zemljo. O teh tisočih in tisočih ni besede v amnestiji. Jugoslovanski oblastniki jih žele pozabiti in zdaj hočejo, da bi jih pozabili še mi.

Drugič: Naše gledanje na duhovne in kulturne vrednote si je povsem nasprotno. Mi na duhovno kulturo ne gledamo tako, kakor gledajo komunistični oblastniki doma, ko jim je vsako kulturno delo, tudi umetnost, samo inštrument "socialistične" skupnosti. Nam je duhovnost temelj, ne materija, ne nekaj, kar naj bo vzvod in gonilo ideje, proti kateri smo se vseskozi borili. Kako komunistični oblastniki doma kulturo pojmujejo, nam je dovolj dokaz, kako so iz literarne in kulturne zgodovine pometali predstavnike krščanske miselnosti, da omenim le pisatelja Nartea Velikonjo, pesnika in pisatelja dr. Jožeta Lovrenčiča in pesnika Balantiča. Ko je pozneje univerzitetni profesor dr. Slodnjak v nemški izdaji literarne zgodovine te pisatelje vendarle omenil, se je po časopisju vzdignil val jeze in profesor je moral prositi za upokojeve. Oblast, ki s krvavo pestjo hoče dušiti celo misli mrtvih po knjigah, dokazuje, da ne pozna svobode niti v kulturi. Tako svobodo naj ne ponuja ljudem, ki so svoj ponos še ohranili.

Tretjič: Mi nismo napredaj! Morda bodo našli koga — mnoge sile odhajajo na delo in jih je že čutili — toda večina nas je znala dihati tudi pod gnojnico, ki so jo sedemnajst let zlijali na nas od doma in po nekaterih ljudeh tukaj. Ohranili smo svoj ponos in svojo čast in se nismo levili iz revolucionarjev v socialiste in komuniste. Obstali smo na svojih postojankah in tu stojimo. Med nami in njimi je več kot deset tisoč mrtvih in preko te strašne groblje naj nam ne ponujajo roke. Nismo sovražen zid, toda v tem zidu je vzdana kri in mozeg tistih, ki so strohnili po kočevskih jamah in teharskih grabnjah in preko krvi teh mi ne segamo v roke tistih, ki so osebno krivi, da se je zločin storil.

Prepričan sem, da se bo mnogo poskušalo, da bi nas sedli novi propagandi in pomagali graditi "socialistični družabni in državni red" naše domovine. Ni dolgo nazaj, ko je tu umrl nekdanji slovenski socialistični pisatelj in kulturni delavec Ivan Molek. Bil je naš idejni nasprotnik, toda čeprav socialist, je bil zagrižen nasprotnik "socialističnega" reda v domovini. Sam sem bral pismo, v katerem je zapisal: To, kar je danes doma, ni socializem, to je komunizem. Zavoljo trdnosti ga je zapustil socialistični tabor ameriških Slovencev in Molek je postal samotar, odrezan od zadnje ure. Zakaj ga omenjam? Če je človek, ki je bil ideji, ki danes vihra nad našo domovino, vendar bližje ka-

kor mi, spoznal vso podlost, ki se skriva za lepimi besedami, potem jo lahko, še veliko lažje spoznamo mi.

Amnestija more biti za nas samo kos papirja, ki znova dokazuje, da je enotnost naše emigracije trn, ki bi si ga jugoslovanski oblastniki radi izdrl iz očesa. Boli jih, ker jim obrača pogled na krvav mah v Kočevskem rogu in na travo, ki raste nad mrtvimi v Teharjih. Nikogar ne sovražimo, toda svojega slovenstva in naših mrtvih ne prodajamo za skledo leče, ki nam jo ponujajo krvave roke. Operite najprvo to kri, tovariši, če jo morete!

Samo v enem je naša rešitev: Enotnost tabora z idealističnim svetovnim nazorom. Značajno in neupogljivo stani na branikih čistega slovenstva in duhovnih vrednot. Samo to ima ceno. Amnestija je samo en dokaz več, da bi nekateri radi spet v kalnem pričeli ribariti v upanju, da bo po sedemnajstih letih ta in ona riba le prišla za vabo.

Karel Mauser.

Mnenja in vesti

iz Železnega okrožja

Piše Andrejček

Duluth, Minn. — Zima (1961 — 1962) je od hudirja huda. Omenjam letnice, ker letos bomo imeli še eno zimo, precej gotovo pri nas v Minnesoti, njen uradni koledarski začetek, začne tukaj že tja okrog sv. Mihaela. Od začetka seveda pričaplja na okrog bolj prijazno. Ko si pa enkrat izprosi "jerperge" in se malo udomači, pa pokaže tam okrog sv. Martina svoje zobe, ki so vsako leto dokaj ostri v tem predelu sveta. Potem pa grize in brca vse tja do sv. Jožefa, največkrat do sv. Jurija in včasih celo do sv. Florijana in za nameček včasih celo do sv. Janeza Nepomuka.

Letos je nam naročila in dostavila tolike množine in količine snega, da po enih krajih še sedaj tičimo globoko v njem. Gori tam okrog International Falls, so ga po enih krajih merili in pripovedovali, da ga je bilo ponekod do šest čevljev. Tudi tam preko Superior jezera na Gornjem Michiganiu so poročali, da ga jim ni manjkalo in da so ga imeli še več, kakor pa pri nas v Minnesoti. V enih krajih celo od 9 do 10 čevljev. To je pa že debela odeja. Navadno ga pade tam preko jezera na michiganska tla več kakor tu. Vremenoslavci navajajo neke razloge za to. Praviyo, mrzli valovi, ki jih podijo sape tam nekje iz "gadovih in tajfelnovih peči" še gori nad Alasko, preko Kanade doli proti nam, so napolnjeni z najbolj mrzlimi "vražjimi zamrznjenimi soparimi," ki frčijo po zraku kot poleti bencilji in muhe okrog konj, juncev in krav. A so tako zmrzjeni, da so lažji od najbolj lahkega finega perutninskega perja. Ko to sape neso nad našimi tisočimi jezeri, jih navadno ozračje je nad vodami malo ogreje in ko to zračni tokovi tirajo naprej preko Superior jezera, tedaj se tako ogrejejo, da se nad jezerom "spuntajo," pocepijo, kakor v kakem mlinu v male snežinke in se potem vsujejo tja preko jezera, vse gori od Ironwooda, tja do Copper Falls Mines in po vsem gorenjem michiganskem polotoku, koder je nekoč gasil tak sneg naš pokojni misijonar škof Baraga, ter za njim še nekateri drugi naši misijonarji, vse tja do Sault Ste Marie in za tem naprej preko Ontario, Kanada, naprej in naprej preko vzhodnega severnoameriškega gorovja proti Atlantiku.

Mi sodobniki se jezimo nad zimo, snegom, mrazom in nad tem in onem. Toda imamo pa zdaj v naših časih moderna prometna in prevozna sredstva kot letala, buse, automobile in še drugo, ki nam olajšuje potovanja in promet. Ko bi se zdaj vrnil med naš pokojni misijonar škof Baraga, bi nam skoro gotovo dejal:

"Boys, you have easy! In my times was different! I had to travel miles and miles, most of the time on my two legs."

"Yes, kar upravičeno bi nam lahko tako povedal.

Mi pa se pritožujemo nad zimo in snegom, kakor kakš ubo-

ga duša v vicah...

Resnica pa je, da letos smo res imeli izredno dolgo in hudo zimo, kakor že nekaj let ne.

* PROBLEMI JEKLARSKJE INDUSTRIJE Povzročajo večje in težje skrbi zvezni administraciji v Washingtonu. V sedanjih svetovnih gospodarskih in političnih razmerah je za vladu Z. D. nujno, da ima za seboj zanesljivo proizvodnjo vsega tistega, kar je taki velesili kot so Z. D. potrebno v vseh njenih nastopih in poizkusih. Jeklarska industrija je ena izmed najglavnejših, na kateri in od katere zadostne proizvodnje zavisi varnost dežele in varnost vsega, za kar se naša dežela s svojjo vlado postavlja in izpostavlja. Sodobni svet je nabit z vsemi mogočimi političnimi eksplozivami vse na okrog. Izza železne zavese dviga glavo komunizem, kakor kaka razdražena kobra, da zada smrtni ugriz demokraciji zapadnega sveta. Saj komunizem že več let kar javno napoveduje, kako bo nas pokopal in položil k večnemu počitku. Ali naj ob vseh teh grožnjah lepo utaknemo glave v peske, kakor noj? Ter naj čakamo takega po komunistih napovedanega konca?

Hm! Še črv se brani pred smrtjo, pa naj mi mirno položimo naše glave na "tnalo," da jo nam odsekajo komunisti, kakor kakemu dorejenemu puranu?

Tako menda še nismo na glavo padli! Vsaj upajmo da ne!

In da do katerega takega razočaranja ne pride je naša dolžnost, da smo pripravljeni. Kako? Praznih rok? Ne! Paziti moramo, da bodo naše puške nabite, da bodo imela naša bojna letala dobre peruti in da bo dovolj letal, dovolj ladij, dovolj pušk, topov in drugega, kar obramba v današnjih nevarnih časih zahteva. In da bo vsega tega dovolj, je potreba in zelo potreba, da zlasti naša jeklarska industrija stoji na močnih solidnih nogah in da v nji in pri njeni proizvodnji vse sodeluje, da gre proizvodnja neprekinjeno naprej tako, da ustreza vsem zahtevam.

Sedanji časi so preresni in prenevarni za našo demokracijo, svobodo in za naš standard življenja, da bi s kakimi pretiranimi zahtevami ovirali tekoče gospodarsko in industrijsko življenje, predvsem življenje jeklarske industrije, ki je eden glavnih stebrov našega gospodarstva. To, na eni in drugi strani. To velja tudi industrijskim družbam, če te gledajo le na to, kako bi izkoriščevale delavce in bi jim ne dale, kar delavcem gre za njihovo delo. Prav tako tudi delavskim unijam, če te zahtevajo pretirane zahteve od delodajalcev. Danes je potrebno bolj kakor kdaj prej v zgodovini sodelovanje vseh strani, da se ohrani in očuva demokratični in svoboden način življenja, kakoršnega predstavlja naša Amerika. Važno je, da pomnimo, če bi kdaj prišlo do poraza, tedaj bi komunistični "pogrebnički" pokopali vse! V Ely.

grob bi šla v takem slučaju demokracija in svoboda ameriškega delodajalca in delavcev. Komunizem bi zagrebel oba po načelu: "Najboljši nasprotniki komunističnega diktatorstva in komunizma so oni, ki leže šest čevljev pod zemljo!" Z drugo besedo: Zmaga komunizma bi vpihnila luč našemu življenju! In ali kdo izmed nas hoče to?

To je nekaj najglavnejših razlogov, da v teh nevarnih časih ni čas za kakke nepremišljene stavke in borbe med industrijami in delavskimi unijami. Treba je požrtvovalnosti na obeh straneh in na vseh koncih in krajih.

To so skrbi, ki belijo košate lase na Kennedyevi glavi. Gre za naše narodno gospodarstvo, ki je odvisno od zdrave valute (dolarja). Dolar je zadnja leta v svoji veljavi precej snuknil navzdol. Danes se ne kupi za dolar več toliko in takega mesa, kakor se ga je pred tremi leti še in celo niti toliko, kakor lani še. Ne več toliko obleke, ne več toliko tega in tega. Zakaj? Inflacija pridobiva od dneva do dneva. Vse gre po načelu: Več plačam za delo, več moram dobiti za blago! Zato je dolar vreden manj in manj.

To so tiste gospodarske muke, ki povzročajo ne mali glasboval jeklarski industriji, za tem rudarskim družbam in vsej drugi industriji.

Predsednik Kennedy sam je povdaril, da je na mestu skrajna previdnost na strani delavskih unij in na strani industrijskih družb. Kennedy svari unije, naj letos ne prihajajo z novimi zahtevami in naj ne groze s stavkami. Družbam je pa tudi odkrito namignil: Dajte onim, ki delajo, do česar so upravičeni. Vse naj se uravnava v oboje stransko zadovoljnost in pa v zadovoljnost narodnega gospodarstva in varnosti.

Ali ga bodo jeklarske družbe na eni strani in unije na drugi strani poslušale in upoštevale? To bodo pokazali prihodnji meseci.

Upajmo da! Jeklarske družbe, unije jeklarskih delavcev in vsi drugi smo v enem in istem čolnu, če ta ne bo vzdrljal na površini, bomo šli vsi skupaj good-bye pod vodo. In, ali naj si želimo samim sebi kopati jamo?

* BODOCNOST NAM NEKAJ OBETA. — Kaj obeta? Zадnje mesece se govori, da nameravajo nekatere elektronične firme preseliti svoje delavnice v naš severnovzhodni kot naše države. To bi bilo v naše železno okrožje in njegovo okolico. Ako pride do tega, bo to prineslo v ta kraj več dela in zaslužka, posebno za naše mlajše, ki nimajo več tistih ambicij, kakor njihovi predniki, lomiti hrbte in vrato. Ve po rudokopih. Zato se zavzema sam governor naš države Elmer Anderson, ki želi, da bi imeli vsi kraji naše države priložnost za obstanek, to se pravi, da bi bilo za vse dela in kruha. Tvrdis, ki se bavijo z elektroničnimi izdelki imajo zadnje čase visoka naročila od vlade, ki potrebuje silne množine raznih izdelkov za armadno letalstvo, motorna vozila in vse kar zahteva in potrebuje take izdelke v teh sedanjih časih. Vlada, ki ji je pa veliko na tem, da pride nekaj prosperitete v vse kraje naših držav, suggestira naj se delavnice porazdeli v take kraje, da bo vse prebivalstvo deležno nekega dela in dohodkov od njega. Da bi le bilo tako, res in s tem pa več dela za te naše kraje.

* NOVI GROBOVI. — O teh najnerajši pisem. Vsak slovenski grob med nami pomeni enega slovenskega človeka manj med nami. Pa, pomoči proti temu ni.

— Pred kratkim je preminul v Virginia bolnišnici 84 let star Frank Zbaničnik, s Ely, Minn. Tu zapuščajo vdovo ženo Marijo, dva sina in eno hčer. Pokopan je bil iz cerkve sv. Antona na

VESTI IZ SLOVENIJE

Več in več tujih gostov žele

Jugoslovanske oblasti se dobro zavedajo pomena tujskega prometa za narodno gospodarstvo. Tujci prihajajo v deželo in puščaj tam dolarje, funte, marke in druge valute, do katerih more dežela sicer samo z izvozom. Tujski promet narašča kljub vsem naporom vlade, zvezne in republiških, sorazmerno počasi. Tako je prinesel leta 1956 Jugoslaviji \$12,000,000, leta 1961 pa \$25,000,000. Grški tujski promet, ki je bil v vrednosti leta 1956 enak jugoslovanskemu, se je do lani dvignil na \$70,000,000, torej na skoraj trikrat toliko kot jugoslovanski. To dejstvo je pripravo Beograd do sklepa, da je treba nekaj ukreniti. Menda so se odločili za gradnjo dveh velikih novih hotelov ob sodelovanju ameriških hotelskih družb. V Zagrebu naj bi bil zgrajen nov velik, moderen hotel v sodelovanju s Pan American Hotels, Inc., v Beogradu ali Sarajevu pa ob sodelovanju s Hilton Hotels International. Nič ni razvidno iz poročil, če imajo trenutno tudi kak načrt za gradnjo modernega hotela v Sloveniji, kjer so pogoji za razvoj tujskega prometa razen v Dalmaciji najboljši v vsej Jugoslaviji.

Sneg in mraz ovirata pomladansko delo

Na Jožefovo je dobil večji del Slovenije sneg. Nastopil je mraz s pravo zimo, ki onemogoča vsako delo na polju. V nižinskih in ravninskih delih Slovenije so v tem času že sadili krompir, fižol in sejali povrtnino in sočivje. Letos mora vse to čakati. Zato se je zelenjava strahovito podražila. Kilo solate je stalo koncem marca kar 900 dinarjev. Hvala Bogu je na razpolago domače in južno sadje.

Za izboljšanje gospodarskih odnosov s Italijo

Odnosi Jugoslavije z Italijo so na splošno dosti dobri od časa, ko sta si razdelili tržaško ozemlje. Nedavno se je prav povojno izrazil o njih predsednik italijanske vlade Fanfani. Zastopnik jugoslovanskega zunanjega ministrstva je izjavil, da se popolnoma strinja s pogledi italijanske vlade in dodal, da naj bi se odnosi med obema državama še izboljšali, prav posebno na polju gospodarskega sodelovanja. Potrdil je vesti o razgovorih člana jugoslovanske vlade Avda Humo z Enricom Mattei, načelnikom E. N. I., italijanske državne petrolejske družbe, enim gospodarsko najpomemb-

— Na Gilbertu, Minn. so pa pokopali 25 let starega vojaka Williama Stupca, ki je služboval v Fort Steward v Georgiji, kjer je umrl. Od tam je bil prepeljan domov v njegov rojstni kraj Gilbert, kjer so ga pokopali iz cerkve sv. Jožefa na gilbertsko pokopališče.

— Na Evelethu je preminul pred kratkem 72 let stari Jožef Horvat. Tam zapuščajo še živega brata Rudolfa.

— Na Evelethu je preminula tudi 75 let stara Mrs. Mary Hočvar, zapuščajo eno hčer in pet sinov. Eden izmed sinov dr. Anthony Hočvar, je zdravnik v Sault Ste. Marie, Michigan. Pokopana je bila iz cerkve sv. Družine na Evelethu.

— Na Buhl, Minn. pa je preminul 68 let stari Marko J. Jurkovich. Zapuščajo žalujočo vdovo, tri sinove in dve hčere. Pokopan je bil iz cerkve Naše Gospe Prevs. Srca v tem mestu.

Vsem pokojnim mir in pokoj, sorodnikom pa iskreno sožalje! * VSEM čitateljem in naročnikom A. D. želimo vesele in zadovoljne velikonočne praznike in mnogo pirhovi!

Andrejček.

Boljši odnosi tudi z Albanijo

Zanimivo je poročilo, da so se izboljšali tudi odnosi med Beogradom in Tirano, ki so bili vsa zadnja leta sorazmerno napeti. Vodnik komunistične Albanije Enver Hodža je ob vsaki priložnosti napadel Beograd in njegove krivovodske rdeče tovariše.

Albanija in Jugoslavija se pogajata za novo trgovinsko pogodbo, kar bo nemara privedlo tudi do normalnejših diplomatskih in sosedskih odnosov.

Meso izvažajo, doma ga pa manjka

Jugoslovanske oblasti so tekom lanskega leta skoraj podvojile izvoz mesa in živine, zaradi česar je bilo pomanjkanje mesa na domačem trgu, ki je bilo opazno že prejšnja leta, sedaj naravnost očitno. Posebno težavno je dobiti telečje meso. Cene so se dvignile v taki meri, da si more meso povprečna družina privoščiti, če ga že dobi na menci, kvečjemu parkrat na mesec.

Po uradnih podatkih so lani povečali izvoz goveje živine za blizu 72 odstotkov, drobnice kar za 142 odstotkov.

Razlika prevelika

V Ljubljani so prodajali lani pisalne stroje vrste "Olympia" po 125,000 dinarjev, med tem ko so bili istočasno po poročilu ljubljanskega lista "Delo" v Beogradu le po 85,000 dinarjev. Kdo se ne bi čudil, da so se Ljubljančani v časopisju zaradi tega pošteno jezili in spraševali, čemu naj Slovenec plača za stroj skoro eno tretjino več od Srba ali Hrvat; — isti stroj je bil v Zagrebu naprodaj za 95,000 dinarjev, torej še vedno za 30,000 dinarjev cenejši kot v Ljubljani.

Prodaja pečenic, peciva in pijače na cesti v Ljubljani — nezdrava

Organi zdravstvenega nadzorstva občine Ljubljana Center so koncem leta lani dognali, da je prodaja živil v kioskih (malih odprtih prodajalnah) nezdrava in da so živila čisto pokvarjena.

Laboratorijski pregledi so pokazali, da "prodaja živil v kioskih ne zadovoljuje in da je čisto v nevarnosti zdravje potrošnikov". Pojavilo se je zaradi uživanja te hrane več slučajev resnih obolenj. — Ta dejstva naj, si zapomnijo posebno oni, ki mislijo iti na obisk Slovenije. Previdni naj bodo tudi v mleknah pri uživanju kislega mleka in jogurta. Dogodilo se je ponovno, da so dobili gostje v njem koščke stekla. Mlekarne so se izgovarjale in obljubile večjo skrbnost, gostje pa tega niso opazili. Zanimivo je to, da morajo take mlečne izdelke še plačati, namesto da bi se gostu za njihovo neuporabnost in nevarnost opravičili!

TV in filmi v srbsčini

Šolski sporedi na ljubljanski televiziji so v srbo-hrvaščini na precejšnjo nejevoljo slovenskih vzgojiteljev in šolnikov. Še bolj se jezi splošna javnost zaradi predvajanja filmov s srbskim besedilom. O tem je bilo v zadnjih letih že vrsto pritožb, vprašanje je prišlo na dnevni red menda celo v ljubljanskem rdečem parlamentu, ne da bi se položilo dosti izboljšal. Končno je bilo sklenjeno, naj slovenska kinopodjetja ne izposojajo dosledno in načrtno filmov, ki nimajo slovenskega besedila. Težko verjetno, da se tega sklepa vsi držijo!

POLICIJSKI RADIO

Prva policijska radijska postaja je bila postavljena v New Yorku leta 1916, da bi vzdrževala vezi s stražnimi čolni pri stanicih.

CE HOČETE . . .
prodati ali kupiti posestvo
ali trgovino, obrnite
se do nas

JOS. GLOBOKAR
986 E. 74th St.
HE 1-6607

Pierre l'Ermite:

Žena z zaprtimi očmi

"Da, toda predpoldne ne sprejema."

"Naročeno mi je, da pridem še predpoldne k njej."

"To je kaj drugega. Pozvonite pri hišnih vratih pa vam bodo pokazali."

Rozalina je pozvonila.

Odprl je možak, napol strežaj, napol strojnik, dobrodušen in obrit. Ko pa se je pojavila pred njim zala mladenka, se mu je razširilo obličje v tisto blaženo zadovoljstvo, ki naj bi značilo v izvestnem osredju toliko kot vlnudnost.

"Želite, gospodična?"

"Govorila bi rada z gospo Hughovo."

"Dopoldne, žal, gospa ne sprejema."

"Morebiti me bo pa le sprejela... prihajam namreč zaradi službe za sobarico..."

Oči služabnika so postale čisto okrogle:

"Vi — sobarica? ... Dete šenhaj!"

In sofer se odmakne nazaj ter ogleduje podrobno in brez sramu njen obraz, obleko, ročno torbico...

"Dete šentaj", povzame, "dobro se postavi, gospa! Jaz za svojo osebo vam torej želim največ uspeha, gospodična. Ampak, da, kar zares! Stopite no malo bliže! Melanija, hoj, Melanija! To je nova sobarica! Aha, kako pa naj vas kličemo, a?"

"Marija Durand."

"Da, sem si mislila, da morate imeti kakšno tako ime."

In debela ženska, ki jo je bil možak nazival "Melanijo", je šla zopet s težkimi koraki po stopnicah navzgor, ki so druga za drugo škripale pod njeno težo.

Strojnik, ki je ostal sam z Marijo Durand, je blagovoljno pomežiknil.

"Menim, da pojde. Zdi se, da ste ugajali Melaniji! In Melanija, no, je Melanija! Sicer je pa hiša dobra, naj pravi kdo, kar hoče... Imeli boste 300 frankov in vino povrhu."

"Ga ne pijem."

"Predvsem: ne povejte tega! Bo prišlo nam drugim prav... Ah, vi ne pijete vina... To je

Toda obličje Melanije se ni obrnilo proti možkemu: iskalo je lice novodošle ženske..., "novinke".

Uprav rovtarsko je ogledovala njen obraz do vseh potankosti.

In različje med obema se je namah pokazalo.

Tu lepa — tam okrutna.

Lepa poveša oči... Okrutna je nezaupljiva in skuša dognati, kaj se skriva za tem belim čelom, za temi žalostnimi očmi, za tem boječim in nepredornim obrazom.

Kaj je pač izsledila, okrutnica? Da bo nemara to dekle pravo slabše... In tako je prav, zakaj imela jo bo lahko v oblasti kot vse prejšnje.

Sele po vsem tem podrobnem ogledu in ugotovitvah se je njeno veličanstvo kraja blagovolilo nasmehnuti:

"Prihajate, kajne, zaradi službe sobarice?"

"Da."

"Najprej in predvsem, ali nimate "krompirjeve bolezni"?"

"Ne razumem..."

"Vprašam vas: ali niste tuberkulozna?"

"Ne."

"To zato, punčka moja, ker se mi zdite malo bledikasti... in je služba trda... Opozarjam vas rajši takoj. Odveč bi bilo praviti gospe, da sem vam to rekla. Končno lahko vseeno poskusite... Pošilja vas župnik od Sv. Frančiška Saleškega, kaj ne?"

"Toda, ali oddajate službo vi, ali — gospa?"

"O, punčka moja, tukaj sem gospa jaz! Pa saj boste vendarle takoj govorili z gospo... — Vstopite tod!"

Šofer se je pripravljal, da odpre vrata malega salona.

"Ne, ne tistih vrat! — Tu-le! Ali ste ob pamet, Celestin?"

Kuharica odpahne vrata nekakšne pisarne, uporabljive v razne svrhe.

"Sedite! Obvestila bom gospo. Saj res, kako se pa zavete?"

"Marija Durand."

"Da, sem si mislila, da morate imeti kakšno tako ime."

In debela ženska, ki jo je bil možak nazival "Melanijo", je šla zopet s težkimi koraki po stopnicah navzgor, ki so druga za drugo škripale pod njeno težo.

Strojnik, ki je ostal sam z Marijo Durand, je blagovoljno pomežiknil.

"Menim, da pojde. Zdi se, da ste ugajali Melaniji! In Melanija, no, je Melanija! Sicer je pa hiša dobra, naj pravi kdo, kar hoče... Imeli boste 300 frankov in vino povrhu."

"Ga ne pijem."

"Predvsem: ne povejte tega! Bo prišlo nam drugim prav... Ah, vi ne pijete vina... To je

Toda obličje Melanije se ni obrnilo proti možkemu: iskalo je lice novodošle ženske..., "novinke".

Uprav rovtarsko je ogledovala njen obraz do vseh potankosti.

In različje med obema se je namah pokazalo.

Tu lepa — tam okrutna.

Lepa poveša oči... Okrutna je nezaupljiva in skuša dognati, kaj se skriva za tem belim čelom, za temi žalostnimi očmi, za tem boječim in nepredornim obrazom.

Kaj je pač izsledila, okrutnica? Da bo nemara to dekle pravo slabše... In tako je prav, zakaj imela jo bo lahko v oblasti kot vse prejšnje.

Toda obličje Melanije se ni obrnilo proti možkemu: iskalo je lice novodošle ženske..., "novinke".

Uprav rovtarsko je ogledovala njen obraz do vseh potankosti.

In različje med obema se je namah pokazalo.

Tu lepa — tam okrutna.

Lepa poveša oči... Okrutna je nezaupljiva in skuša dognati, kaj se skriva za tem belim čelom, za temi žalostnimi očmi, za tem boječim in nepredornim obrazom.

Kaj je pač izsledila, okrutnica? Da bo nemara to dekle pravo slabše... In tako je prav, zakaj imela jo bo lahko v oblasti kot vse prejšnje.

Toda obličje Melanije se ni obrnilo proti možkemu: iskalo je lice novodošle ženske..., "novinke".

Uprav rovtarsko je ogledovala njen obraz do vseh potankosti.

In različje med obema se je namah pokazalo.

Tu lepa — tam okrutna.

Lepa poveša oči... Okrutna je nezaupljiva in skuša dognati, kaj se skriva za tem belim čelom, za temi žalostnimi očmi, za tem boječim in nepredornim obrazom.

Kaj je pač izsledila, okrutnica? Da bo nemara to dekle pravo slabše... In tako je prav, zakaj imela jo bo lahko v oblasti kot vse prejšnje.

Toda obličje Melanije se ni obrnilo proti možkemu: iskalo je lice novodošle ženske..., "novinke".

Uprav rovtarsko je ogledovala njen obraz do vseh potankosti.

In različje med obema se je namah pokazalo.

Tu lepa — tam okrutna.

Lepa poveša oči... Okrutna je nezaupljiva in skuša dognati, kaj se skriva za tem belim čelom, za temi žalostnimi očmi, za tem boječim in nepredornim obrazom.

Kaj je pač izsledila, okrutnica? Da bo nemara to dekle pravo slabše... In tako je prav, zakaj imela jo bo lahko v oblasti kot vse prejšnje.

Toda obličje Melanije se ni obrnilo proti možkemu: iskalo je lice novodošle ženske..., "novinke".

Uprav rovtarsko je ogledovala njen obraz do vseh potankosti.

In različje med obema se je namah pokazalo.

Tu lepa — tam okrutna.

Lepa poveša oči... Okrutna je nezaupljiva in skuša dognati, kaj se skriva za tem belim čelom, za temi žalostnimi očmi, za tem boječim in nepredornim obrazom.

Kaj je pač izsledila, okrutnica? Da bo nemara to dekle pravo slabše... In tako je prav, zakaj imela jo bo lahko v oblasti kot vse prejšnje.

Toda obličje Melanije se ni obrnilo proti možkemu: iskalo je lice novodošle ženske..., "novinke".

Uprav rovtarsko je ogledovala njen obraz do vseh potankosti.

In različje med obema se je namah pokazalo.

že takoj ena dobra točka. Če bi Melanija to vedela! Kar trdoglavo bi se zavzela pri gospej za vas! Končno pa, ponavljam, tu ni bogve kaj dela... Ampak nekaj je neobhodno potrebno, ugajati Melaniji...! Zakaj, kakor vam je dobro povedala, Melanija je gospa... in gospa je — gospod... Če se vam posreči, da si to stvar takoj spočetka dobro vtisnete v svojo glavico, potem ste rešeni. Jaz grem. Nekdo prihaja."

V resnici je nekdo prihajal. To pot so se čule dvojne stopinje: gospa in Melanija.

Prva je vstopila obilna gospa v prekrasni japonski jutranji halji z zlatom bogato nakičena in po modi.

Sedla je v naslonjač, vzela svojo naočnico in premerila še ona Marijo Durand od glave do pete.

Koj po prvih vprašanjih je čutilo dekle, da je že imela Melanija svoje prste vmes.

"Hčerka moja, da, vseč ste mi... še dosti. Ali ste trdnega zdravja?"

"Gospa, nikoli nisem bila bolna."

"Od česa so umrli vaši starši?"

"Vsled žalosti, gospa."

"Hčerka moja, tako govore pesniki... Človek umrje od tuberkuloze..., od raka, od črevesnega vnetja... Od žalosti pa umirajo le v romanih."

Melanija, ki je stala v kotu z rokam; ob bokih, je prikimala.

"Vidite," je nadaljevala gospa, "najbolj se tu namreč bojimo tuberkuloze. Moj sin Ludvik je star štiri in dvajset let, je izvrstnega zdravja, hiša je zdrava, vsi so zdravi... Razumeli boste, da bi za nič na svetu, niti radi našega ljubelega prijatelja, župnika pri Sv. Frančišku Saleškem..."

"Toda, gospa, zagotavljam vas, da niso imeli niti moji starši niti jaz nikoli ničesar, kar koli bi le količkaj sličilo jetiki."

"Dobro! Kje ste prej služili?"

"Še nikjer."

"Res, takisto mi je pisal tudi naš izvrstni prijatelj. Končno mi je to ljubše. Melanija vas bo še laže izučila. Dobivali boste 300 frankov na mesec. Prvo je, da si pri kupovanju ničesar ne pridržite! O, kar se tega tiče, sem divja! In da veste, imam oko, ki je, če že ne orlovsko, pa vendarle bistrovidno!"

Ker ni Marija Durand ničesar odgovorila, se je gospa Hughe obrnila h kuharici.

"Marija Durand."

"Torej, Melanija, peljite zdaj... Saj res, kako se pa pišete?"

"Aha, Durand... To ime me na nekaj spominja. Ali ste morda v sorodu z družino Durand,

ki sem jo svojčas poznala in ki je imela gostilno v ulici Mouf-fetard?"

"Ne bi rekla, gospa..."

"Sicer je pa to brez pomena. Melanija vam pokaže vašo sobo in vi prevzamete takoj svoje delo. Vi boste stregli pri mizi, zakaj strojnik mora biti že gotov z obedom, ko se dvignemo od mize, da je koj na razpolago gospodoma. Vse drugo vam pokaže Melanija. Dovolj! Dopadete se mi... Prepričana sem, da se bovo dobro razumeli!"

"Gospa se lahko zanese, da bom storila vse, da jo zadovoljim."

"Kaj sem hotela reči Melanija? Ali je gospod Ludovik že doma?"

"Mislim, da ne."

"Mislite, da ne! Torej ga še ni?"

"Očividno!"

Gospa Hughe je pogledala proti nebu in je neopazno zganila z rameni.

In ta, že samo ta gib je bil za Marijo Durand kot ugotovitev, da je v tej nadvse bogati hiši nekaj, kar kali mir in srečo.

Peto poglavje

Soba Marije Durand je bila boljša kot so navadno sobe v šestem nadstropju velikih pariških zgradb.

Ko je bila Melanija odšla, je sedla Marija Durand na majhno obito posteljo, ki je postajala njena in je pogledala na štiri gole stene, na okno, ki je imelo izgled na uličico in v katerem se je kazal štirikoten izrezek

sinjega neba...

Ta postelja, dva stola, stara, toaletna mizica iz posteklenjene litine, smrekova miza, omara pod visečim podom stopnišča, ki vodi na podstrešje, to je bila njena soba... oh, kakršnasibodi, da, pač kakršnakoli... Nobenega razpela na zidu, nobene silke na opravi. Marija Durand je pomislila, da bo mogla, ko pride njen kovčeg ublažiti to siromatično vsaj z nekaj osebnega obležja.

Toda ali bo smela to storiti? Če bi zapazila Melanija na kamnu družinske portrete..., koliko vprašanj!

Niti tega ne! Portreti ostanejo na dnu kovčega.

Ta kovčeg sta ji prinesla v sobo strojnik in sofer najetega avtomobila. Za napitnino jima je Marija Durand skoraj izpraznila svojo denarnico. — Bil je skrajni čas, da je dobila službo!

Ko sta bila možaka zopet odšla, je imela Marija vtis, da je manj sama. Res ne bo mogla izločiti svojih stvari, svojih osebnih spominov, a ostanki njene preteklosti bili so le tukaj, v njenem obličju.

"Neživi predmeti, ali imate vendarle dušo...?"

Da, ti predmeti so imeli svojo skrivnostno dušo, ki je plahutala okoli njene, okoli duše uboge Marije Durand, in ki je že napolnjevala samoto z vso zvestobo ljubezni.

(Dolje prihodnjic.)

Oglašajte v "Amer. Domovini"

Mr. Common Cents says:

Change Your Savings into Profits!

YOUR SAVINGS START EARNING 4% INTEREST NOW AT ST. CLAIR SAVINGS ASSOCIATION... AND INTEREST IS PAID TWICE A YEAR... ON JUNE 30TH AND DECEMBER 31ST... SAVE REGULARLY AT ST. CLAIR SAVINGS FOR A SECURE FUTURE... YOUR SAVINGS GROW PROFITABLY AT 4% INTEREST.

All Savings Deposited through APRIL 16th.. EARN 4% from APRIL 1st!

ST. CLAIR SAVINGS

3 Convenient Locations

613 EAST 185th STREET
26000 EUCLID AVENUE
6236 ST. CLAIR AVENUE

VREMENSKI BALON — Tehnik v Cambridgeu, Mass., gleda skozi balon, iz kakršnih mislijo napraviti celo mrežo okoli Zemlje za podrobnejše ugotavljanje vremena.

Manj oglasov

Japonskim zakonskim možem v prihodnje ne bo več treba objavljati v dnevnih listih oglasov, da ne odgovarjajo za dolgove, ki jih napravijo njihove žene. Tokijsko vrhovno sodišče je sprejelo načelni sklep, da mož nikdar ne bo dolžan poravnati dolgov, ki jih bo njegova žena napravila brez njegove vednosti in pismenega pristanka.

— Jezero Ontario je naiožje od vseh petih Velikih jezer. Široko je le 53 milj.

NAROČITE SEDAJ ZA VELIKONOČNE PRAZNIKE naše pristne **DOMAČE MESENE KLOBASE, ŠUNKE IN ŽELODCE** pri

STANDARD SUPER VALU FOOD MARKET

854 EAST 185th ST.

IV 1-5686

NA ZALOGI IMAMO TUDI AJDOVO MOKO, KOKSER FIŽOL IN KAŠO! VSE VRSTE PIJAČE, posebno SLOVENSKA VINA. — Lahko vzamete ven!

EDWARD PLANISEK, lastnik

Se priporočamo

ZA POPRAVITI ALI STAVITI NOVO STREHO ALI ZLEBOVE. VRŠIMO VSA V KLEPARSKO STROKO SPADAJOČA DELA. NAŠE DELO JE POZNANO IN ZANESLJIVO

FRANK KURE

Lahko pišete na ta naslov:

R. F. D. No. 1, Route 44, Newbury, Ohio
Pokličite telefonično: JORDAN 4-5503

GRDINA POGREBNI ZAVOD

1053 East 62 St. ... 17002 Lakeshore Blvd.

Pokličite podnevi ali ponoči

Henderson 1-2088 KEnmore 1-5300

Moderno podjetje — Zmerne cene

TRDA POT V ZAKON — Mary Ann Rooney v Pittsburghu, Pa., je imela napovedano poroko. Preko noči se je nabralo do 15 palcev snega in izgledalo je, da ne bo mogla do cerkve. Nevesta se ni ustrašila. Obula je hlače in snežne čevlje, vzela poročno obleko seboj in šla skozi sneg proti cerkvi. Pri znancih se je preoblekla in tako jo vidimo na levi v popotni opremi, na desni pa v poročni.

ŠE PO STAREM — Japonca pereta v reki Kamo "yuzen", vrsto poslikane svile v krasno izrazitih barvah. Proces tega slikanja izvira iz petega stoletja in je danes le še zelo malo ljudi, ki znajo izdelovati na roko tkani "yuzen".

CHICAGO, ILL.

BUSINESS OPPORTUNITY

RESTAURANT — SHORT ORDERS
Established 15 yrs. Present owner here 9 yrs. Good location. Living quarters in rear. \$4,000. AL 2-5216. (70)

GROCERY STORE

Equipped with 7 refrigerator cases, 4 deep freezers. Selling on account of illness. Under \$7000. \$2000 down. HA 1-1430. (72)

TAVERN WITH HALL AND ENTIRE STOCK

Good established business. \$5,000. 2110 N. Damen, EV 4-9386 or AV 2-4132. (71)

KULTURNA IZMENJAV — Tsuneo Nozake, 23 let star visokošolec, je prišel na izmenjavo na San Jose State College v Kaliforniji. V nekaj mesecih se je navadil na ameriško hrano, ki pa jo včasih je s — paličicami. Te je začela delno uporabljati tudi družina, pri kateri živi.